

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ
ЦИНА ЗА СРБИЈУ:

на годину . . . . . 6 дин.
за пола године . . . . . 3 дин.
за стране земље на годину . . . . . 9 дин.

Уторак 11. Септембра 1890.

Цена је огласима 6 дин. пари од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Наплаћена писма не примају се.

ВОЈНЕ НАРЕДБЕ

I.

Сходно решењу Господина Министра војног ЕБ. 71. 72 и 73 од 27-мог прошлог месеца, сви резервисти а тако и стока брдског артиљеријског пукка и допунске брдске батерије, транспортује се од Београда до Крагујевца жељезницом.

На основу тога решења, резервисти имају доћи и стока бити доведена 23. тек. месеца на конак, а 24. тек. месеца у 8 сати пре подне морају бити у горњем граду, ради превоза, прегледа коња и прибора. Овим се допуњује оглас ове команде од 28. прошлог месеца Бр. 5933.

Из канцеларије VII. пуковске окружне команде, 7. Септембра 1890. год. у Београду.

II.

Сходно решењу Господина Министра војног ЕБр. 71, 72 и 73 од 27. прошлог месеца, резервисти коњичке бригаде сталног кадра имају се препети из Београда до Крагујевца жељезницом, — па на основу тога претписа резервисти коњичке бригаде сталног кадра имају неизоставно доћи 21. тек. месеца у 8 сати пре подне у доњи град ради прозива и смотре над коњима, прибором и комором.

Из канцеларије седме пуковске окружне команде 7. Септембра 1890. год.

III.

По решењу Господина Министра војног од 6. прошлог месеца ФБр. 393 и претпису комandanта дунавске дивиз. области од 16. пр. мес. Бр. 401, позивају се:

1-во. Сви обvezници дунавског артиљеријског пукка редовне војске по формацији са резервним официрима, пописатом стоком за артиљеријске возове, са припадајућом комором.

2-го. Сви они обvezници брдског артиљеријског пукка са пописатом теглећом и товарном стоком и комором, тако да они први дођу 25. Септембра ове године на конак у Београд. у састав дунавског артиљеријског пукка, а сви други истог дана 25. Септембра у Крушевцу у састав брдског артиљеријског пукка, заједно са резервним официрима. Осим тога, позивају се да у горе дређено време дођу.

3-ће. Сви обvezници и пописана стока допунске пољске батерије такође у Београду а они обvezници са пописом допунске батерије брдске у Крушевцу. Брдска муниципиона комона не позива се.

Ови ће остати и вежбању у својим активним јединицама до 5. Октобра закључно, осим оних из допунске пољске и брдске батерије, који ће се по уређењу и прозиву распустити кућама.

Сопственици стоке под бр. 2 и 3 само брдског артиљеријског пукка имају довести своју стоку, јахаће коње са прибором прописним, и товарне са самаром 19. Септембра ове год. рано

изјутра у горњи град, где ће се стока оценити и 20. истог у Крушевцу упутити.

Сопственици стоке под бр. 1, имају довести стоку 24. Септембра такође у горњи град, где ће се прегледати и упунити комandanту дунавског артиљеријског пукка у Београд. Јахаћи коњи имају бити са прописним прибором, а товарни са самаром.

Обvezници који стоку дају, а oslobođeni су од личног служења, дужни су своју стоку лично да приведу окружној команди овде у Београду која ће је прегледати и оценити да ли је способна за намењену цељ, и тек тада одређеном обvezнику на рукоvana предати. Сопственици стоке дужни су водити трошак за своју стоку до места где ће се вршити вежбање и повратак у окружну команду, где ће сопственик по свршеном вежбању исту од команде натраг примити.

Од овог позива нико од обvezника (сем болесни) изостати не смее, јер им се никакови изговор за оправдање примити неће, но ће сваки најстрожије за неоправдан изостанак кажне бити, — болесни поднеће благовремено за оправдање лекарску уверу потврђену од стране општичког Суда.

Резервисти пољске артиљерије имају представити 25-тог, а брдске 24-тог изјутра, како би се ови последњи могли идућег дана жељезницом упутити за Крушевцу.

Обvezници понеће собом: храну или трошак до места вежбања и повратак, торбу з с хлеб, преобуку, суд за воду, капику, нож, ситице, опанке, поњаву или ћебе.

Од управе вароши Београда 3. Септембра 1890. године Бр. 12.085. у Београду.

IV

На основу претписа комandanта дунавске дивиз. области од 27. прошлог месеца Бр 5452 а у смислу расписа Господина министра војног од 16. Јула тек. год. ФБр. 3738; сви обvezници коњаници редовне и народце војске који су сиротнога стања, приликом поласка на ово-годишњу вежбу, имају понети са собом уверење од општинске власти да су заиста сиротнога стања и да су јахаће коње примили или не примили од својих општина, како би се могло надлежно поступити на спрам криваца, — било општине која није дала за сиромашне коњанике (обvezнике) коње, — или обvezници коњаници доброг стања који на вежбу са својим јахаћим коњима не буду дошли.

Ово важи за све коњанике резервисте, бригадне и дивизијске коњице свији позива.

Од управе вароши Београда 3. Септембра 1890. године, Бр. 12.018. у Београду.

ВОЈНА ИСПРАВКА

Обvezници допунског батаљона редовне војске са припадајућом комором као и прекоbroјни, имају доћи 5 и 6. Октобра на конак у логор испод „Бањице“, а не као што је јављено у Бр. 185. „Српских Новина“. Што се овим исправља.

Бр. 6150. Из канцеларије седме пуковске окружне команде. 4. Септембра 1890. године у Београду.

Рад општинског одбора.

XLVII. РЕДОВНИ САСТАНАК

3. Септембра 1890.

Били: Заст. председ. члан суда г. Св. Карапешић, чланови одбора: г. г. М. Ј. Марковић, Ј. Тадић, В. Виторовић, М. Јовановић, С. Д. Миличевић, М. Р. Маринковић, М. Велизарић, К. Б. Михаиловић, Ј. Ж. Ђурић, Р. Петровић, Љ. Јовановић, Р. Драговић, Т. С. Новаковић, Т. Димитријевић, К. П. Михаиловић, А. Одавић, А. Шток, Т. Николић, Г. Бркић, Др. М. Т. Леко, Ј. Симић, Д. Најдановић.

I.

Пре преласка на дневни ред, прочитан и без измена усвојен записник одлука из седнице од 27. ов. мес.

II.

На питање одборника г. Р. Драговића: ко је допустио да предузимач, који гради монополске зграде, узима општинску земљу за насилање — председништво изјавило: да ће у идуој седници дати одговор.

III.

Поводом примедбе одборника г. Косте П. Михаиловића: да има грађана који су наши поданици од много година, а нема их у списку бирача, председништво објаснило каквим се узорком могло то дешавати и изјавило да ће се учинити што је потребно да у списак бирача уђу и ти грађани.

IV.

Према 56. чл. зак. о избору пар. посланика, изабрани за чланове бирачких одбора:

- а) за кварт варошки, Андра Одавић;
- б) за кварт врачарски, Коста П. Михаиловић;
- в) за кварт теразиски, Ђока Николић;
- г) за кварт палилулски, Јован Ђурић;
- д) за кварт дорђолски, Ђока Димитријевић;
- е) за кварт савамалски, Коста П. Михаиловић.

За заменике, на случај потребе, одређени: г. г. Соломон Азијел, Јован Станковић, Видоје Виторовић, Љуба Јовановић, Дим. Најдановић и Радоје Кирковић.

V.

Према писму одбора цркве Св. Марка, изабрани за чланове црквеног одбора: г. г. Коста С. Вујатовић винар, Димитрије Вељковић бакалин, Јивко Тодоровић магазација, на место г. г. Исе Георгијевића свештеника, који је изабран за председника црквеног одбора и Милана Цветковића и Миће Ристића, којима су уважене оставке.

VI.

Грађевинско одељење реферише:

Риста Крстић преузимач и закупац мајдана испод луднице извадио је поред тврдо-плавог камена и меко-белог, и тражи да се исти премери, ну почем у лицитацији није било лицитирано и за бели камен, а исти се не може употребити за калдрму него само за зидарски рад, то би требало за меко-бели камен да плаћа као што се вади камен у ташмајдану по 0,80 дин. паре а за вађење због количине, која је прописана, управо излицирана да му се рачуна $2,50 \text{ m}^3$ белог камена, за један метар плавог.“

По саслушању рефера ГБр. 1054, решено: да се по њему поступи.

VII.

Грађевинско одељење реферише (ГБр. 1160) да је данас држана лицитација за грађење калдрме и откопавање земље на булевару, између „Глумачке“ и „Скадарске“ улице. Остало је на Петка Вељковића, и то:

- а) откопавање земље по 1 дин.
- б) калдрмисање средине (коловоз) по 2·93 дин. и

в) грађење тротоара по 2·13 дин. од кв. метра.

По саслушању услова, одлучено: да се лицитација усвоји.

VIII.

По саслушању рефера депозитног одељења г. Јоце Илића (АБр. 1822 и 1823), решено: да благајна општинска изда депозитном одељењу 2571·80 дин. из партије на непредвиђене потребе а за покриће дефицита, које су починили извршитељ Јивко Лазић у 2052 и писар Андра Николић у 519·80 динара. Из те позајмице депозитној каси да ое накнаде суме које имају приватни од општинског суда да приме, докле се судским путем не расправи ко ће општини накнадити тај издатак.

IX.

Рачуноводство реферише (СБр. 14 514) да је 28. пр. мес. држана лицитација, којом је чишћење пијаца и јав. ширине од 1. Новембра ове до 31. Дек. 1891. год. остало на Ружу Табаковића и Лазара Станковића за 4979 дин. и 50 паре.

По саслушању услова, одлучено, да се лицитација усвоји; или Суд да води најстрожи надзор да повлашћеник чишћење врши посреднено и потпуно по условима и да га редовно кажњава за сваку неуредност. Кауцију да попуњава одмах у колико казнама буде умањавана.

X.

По саслушању извешћа (СБр. 14114) о држаној лицитацији за годишњу оправку возова, решено: да се лицитација као неповољна одбаци, па распише друга.

На основу чл. 33. закона о чувању народног здравља и §. 5. тач. 2. еснафске уредбе, министар народне привреде и министар унутрашњих дела прописују ова:

ПРАВИЛА

о

ПРЕГЛЕДУ СУВИХ ШЉИВА

Чл. 1. Да би се само здраве и правилно осушене шљиве трошиле у земљи и извозиле на страну, и тиме чувало здравље трошача и интереси трговине, прогледаће се све суве шљиве које се изложе продаји и спремају за извоз.

Чл. 2. Преглед овај вршиће на извозним местима нарочити контролни одбори, а где ови нису постављени, председник општинског суда са два одборника или грађанина које општински одбор за то одреди.

Чл. 3. Ове године имају се основати контролни одбори у Шапцу, Забрежју, Ваљеву, Чачку, Сmederevju, Крагујевцу, Јагодини, Аранђеловцу и Београду.

Чл. 4. Ови контролни одбори раде годину дана, почињући од 15. Августа једне до 15. Августа друге године.

Чл. 5. Контролни одбор састоји се из пет чланова и то: среског или месног лекара, полицијског чиновника и три стручна економа или трговца који су овоме вични и три стручни заменика.

Чл. 6. Лица за контролнич одбор поставља у среским местима среска власт по предлогу општинског суда; у окружним, начелство, по предлогу трговачко-заплатијског одбора или пољопривредне подружине у месту, а где ови нема по предлогу суда општинског.

У Београду поставља их министар народне привреде.

Чл. 7. Чланви контролног одбора, који нису једном заклети на савесно вршење свога посла, предходно положиће заклетву прописано за вештачење (в. грађ. поступак).

Чл. 8. Контролни одбор ради кад су на окупу четири члана или стручна заменика. Он сам решава о начину рада у сваком поједином случају; у спорном случају решава се већином гласова.

Чл. 9. Сваки члан контролног одбора у местима именованим у чл. 3. који живи од своје дневне зараде, а нема плате државне или општинске, добијаће из касе министарства народне привреде за рад око прегледа дневну накнаду од 10 динара; за мање пробављено време сразмерац део. Рачуне ће оверавати полицијска власт а исплата вршиће се на концу ревизионе године.

Чл. 10. Преглед шљива врши се:

а, кад год контролни одбор то за сходно нађе, било код продавца било код трговца;

б, у сваком случају кад ма с које стране постоји жалба противу квалитета, било кад се жали произвођач противу трговаца, било трговац противу произвођача.

в, и где нема жалбе но се изјави сумња да где год има робе кварне;

г, у сваком случају где се спремају шљиве за извоз.

У сваком овом случају, контролни одбор, односно председник суда са два одређена одборника (в. чл. 2.) дужни су одмах чим се позову, а најдаље сутра дан отиши и преглед извршити.

Чл. 11. Контролни одбор по свршеном прегледу, издаће сопственику шљива писмено уверење, у коме ће означити: име и презиме сопственика, место одакле је, количина прегледана, од које су године шљиве, у чему су паковане, да ли су правилно осушене и у доброј каквоћи за потрошњу. То исто заводиће се и у протокол контролног одбора с додатком колико је времена трајао преглед.

У овај протокол уводиће се сваки преглед, и уз њега ће се приложити под печатом чланова контролног одбора и мустре прегледаних шљива у тежини од једног килограма. Протокол овај са мустрама слаће се концем године министру народне привреде.

Чл. 12. Пре потпуне зрелости не смedu се шљиве употребљавати за сушење.

Ко јесење шљиве почне брати пре 16. Августа казниће се по §. 333. казненог законика; сем тога даму се те шљиве одузму и баце у воду.

Ако контролни одбор нађе, да су шљиве прегореле (са много пурaka) недосушене (са много пареница), да су мешане старе са новим, или квашене водом или иначе неправилио спремљене — онда о таквим шљивама сачиниће одбор протокол, који ће потписати сви чланови одбора, и приложити му мустру под печатом, но неће се издати уверење по предходећем члану, него ће се наредити да се шљиве баце у цијиру.

Ко би покушао да оваке шљиве поново проза, да се казни као варалица по 252. казн. законика, а шљиве одузму и баце у воду.

Чл. 43. Прегледане шљиве добиће пломбу или печат контролног одбора и поменуто уверење.

Чл. 14. Без уверења контролног одбора ни једна царинарница не сме примити суве шљиве за извоз у иностранство.

Чл. 15. Министар народне привреде одређиваће нарочитог изасланика, који ће од времена на време контролисати како контролни и општински одбори врше овај преглед.

Ибр. 3765.

6. Јула 1890. године.

Сбр. 5232.

6. Јула 1890. године.

у Београду.

Министар народне привреде
К. С. Таушановић с. р.
Министар унутрашњих дела
Ј. Ђаја с. р.

ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ ПО УЛИЦАМА ВАРОШКИМ [наставак]

2). Приход од ћубрета и његова употреба.

У Ахену општина не води бригу о извеженом ћубрету, али с обзиром на малу цену, коју предузимач плаћа, мора бити да он ћубре добро продаје.

У Берлину је ћубре својина предузимача, који нарочито ћубре са улица при сувом времену добро продају. — Обично пак лађе које Шпреон и Хавелом плове, узимају у повратку ћубре, плаћају за једну лађу (од прилике 80 кола) 20—25 динара.

У Бремену предузимач води бригу о ћубрету.

У Бреслави општина издаје ћубре под закуп и има годишње од тога приход до 18.000 динара.

У Каселу се све ћубре извози на општинска добра око вароши, где се употребљује за гнојење поља.

У Дрезди ћубре са оних улица које општина чисти носи се у општинске баште, за шта се од управе баштенске годишње наплаћује 1000 динара.

У Диселдорфу употребљује се ћубре за насилање терена варошког.

У Франкфурту је ћубре својина општинска, која годишње плаћа 750 динара за одвајање из ћубрета: камења, парчад од судова, шљаку и др. — Месечно се тако пречишћеног ћубрета скупља до 5700 куб. метара, за које се добија до 32.500 динара.

У Хамбургу је ћубре својина предузимача.

Хановер има од ћубрета приход од 6.250 динара.

Лицизиг има годишње приход од ћубрета до 10.000 динара годишње.

У Мајницу продаје општина ћубре од камења и др. пречишћено по 0.65 дин. једна кола са једним коњем.

У Штрасбургу продаје се ћубре околним пољопривредницима и општина има од тога годишњи приход од 22.500 динара.

Ж). Чишћење снега и поледице.

Готово у свима варошима је дужност сопственика кућа, да са тротоара чисте снег, а при поледици, да исте песком посыпљу.

У Берлину кад су јаки сметови, општина издаје знатне суме за чишћење и извозење снега. Тако године 1879. издато је само на то преко 850.000 динара.

У Бреслави је дужан сваки пред својом кућом да скupи снег у једну гомилу, и онда општинска кола зађу и товаре тај снег у кола. За једну ноћ могу да извезу до 400 кола.

У Дрезди се нарочито пази да се главне улице што брже снега ослободе.

У Диселдорфу се снег одма по улицама скупи у гомиле и за тим извози, са сталним општинским радницима.

Мајци троши годишње на чишћење снега преко 20 хиљада динара.

У Минхену и Нирбергу, сваки пред својом кућом редовно чисти снег у калдрмисаним улицама, а са макадамисаних, кад полиција нареди.

3). Уклањање нечистоће из канала и писоара.

У Ахену општина са својим радницима чисти канале и извози ћубре.

У Берлину чишћење шљама из канала врши се уједно са чишћењем улица. Писоари су снабдевени са довољно воде, која сву нечистоћу спира, тако, да нарочито чишћење није потребно.

У Бреслави чишћење канала врши се у режији од 4—11 сати пре подне и од 1—5 сати, по подне сваког дана, а поред тога један-пут недељно од 9—4 сата ноћу. Ђубре које се из главних канала добија, употребљује се за ћубрење поља.

У Бремену, Каселу, Дрезди, Диселдорфу, Франкфурту, Хамбургу и свима осталим варошима чисте се канали дневно и ћубре извози у зато нарочитим каналима ван вароши. Општина у свима варошима чисти канале по улицама и трошкове за то споси по попла општина са оним сопственицима, чија су имања у вези са каналом.

(Справиће се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Морају показати. Поједини грађани долазе често у општинску кућу, да се известе о таксама, које важе за извозњу ћубрета, чишћење димњака и т. д.

И раније смо напомињали, па и овог пута наглашавамо, да су повлашћеници општински дужни показати књижницу, у коју су уписане и оверене таксе, кад год то затражи онај који таксу плаћа.

Што пре учинити. Има већ више времена како је по извршноме санитетско-полицијском прегледу зграда варошких у свима квартовима, нарочито, да се у најкраћем року испразне сенкгруби и помијаре где год је комисија нашла да је то нужно учинити.

Ускоро ће се предузети други преглед, и казни подврћи сопственици, за које се нађе да по наредби нису поступили.

Уверења. Они, који се обраћају Одбору општинском за уверења о сиромаштини, да би им деца могла уживати школско благодејање, ваља у молби да назначе, поред свега осталог што је прописано, још и чији су поданици; а уз молбу и пореску књижницу да приложе. Наводе у молби треба потписима да потврде најмање два грађанина.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Лондон. Колос међу градовима, Лондон превазилази и читаве државе не само по броју становника него и по осталим односима и потребама својим. Ту скоро један тамошњи лист са општије је многе статистичке податке, који дају праву и најбољу слику шта је то Лондон и колике су и какве потребе његове. По томе листу, Лондон је 1666. године имао само 40.000 становника а 1800 већ 900.000. За само 89 доцнијих година порасло је становништво на 4,425.000 и до краја ове године рачуна се да ће Лондон имати пуних 5,000.000 становника. По народности вреди знати да у Лондону има више Шкота но у Единбургу, Ирача више по у Дублину, Католика више но у самом Риму и т. д. Не рачунајући трамваје, становништво лондонско вози се на 19.000 фијакера и 2500 омнибуса. На Темзи има 48 мостова; у граду је 76 позоришта, 2200 поштанских и телеграфских одељења (станица) са 15.000 чиновника за ту службу; 547.410 кућа; 2100 болница и доброворних завода; 7600 пивница; 3100 рестаурација са 320.000 служитеља разног пола. Сваке године Лондон троши: 2,200.000 цакова брашна; 260.000 свиња; 450.000 рогате стоке; 2,600.000 телади; 8,500.000 комада дивљачи и мањих птица; 220,000.000 комада риба.

У Лондону је свега 1800 кафана, и тако опет има нешто по чему је Лондон од других градова (н. пр. од Београда — Прим Слагача) заостао!

КЊИЖЕВНОСТ

У књижари В. Валожића у Београду и у свима књижарама у Србији може се добити:

ГРАМАТИЧИЦА
ЗА III. РАЗРЕД ОСНОВНИХ ШКОЛА

0.1

Жив. Л. Симића

Цена 50 парара дин.

(Одобрена од главног просветног савета и г. министра просвете за ручну ћачку књигу).

МАКЕДОНСКИ СЛОВЕНИ (отворено писмо редакцији „Руско-славјанскога календара за 1890. год“), написао Јован Драгашевић. Цена 50 пар. дин.

Разне општинске лицитације

Општина београд. издаваће путем јавне лицитације следећа своја непокретна добра, набавке поступе и разна права и то

10. септембра

Набавка дрва за огрев — у рачуноводству

12. Септембра.

Небавка гаса — у рачуноводству.

13. Септембра

Осам дућана у „Фишекцијској“ улици — лицитација код кафане Костија Лазаревића, па марвеној пијаци.

22. септембра

Аренда акциса механског — пред Пандиловом кафаном.

18. Септембра.

Оправка општинских водовода — у рачуноводству.

Грађевинске лицитације

I.

На дан 17. тек. мес. од 2—5 сати после подне држаће се у грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда усмена липитација за откопавање земље до нове нивелете у Которској улици.

Кауција полаже се при лицитацији у 400 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови и план попречних профиле могу се видети у грађевинском одељењу сваког радног дана у време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар. Београда, ГБр. 2200. 7. Септембра 1890. год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 1. до 6. Септембра закључно прешло је ареко аштинах кантара:

ТЕЖИНА КИЛОГР.	Ч е г а	100 к. просе- чна цена дин.	ТЕЖИНА КИЛОГР.	Ч е г а	100 кг. просе- чна цена дин.
	Брашна ишенич.	—	2.460	Сламе . . .	2 —
207.982	Брашна кукуруз.	—	1.932	Меда . . .	50 —
87.532	Ишенице . .	11.50	96	Хајмака . . .	120
20.857	Кукуруза . .	14 —	751	Разне зелени	12 —
	Ражи . . .	9.50	2427	Сира . . .	65 —
	Сочива . . .	—	383	Лоја негопљена	80 —
20 586	Јечма нова . .	9.25	262	Масти . . .	110
39.072	Овса . . .	10.50	75	Длаке говеђе .	14 —
	Проса . . .	11.50	360	Бумура дрвена	8.50
2770	Пасуља . .	24.50	3 405	Разне зелени	8 —
6607	Кромпира нова . .	5.50	27 086	Свиња дебелих	70 —
197	Арпаџика . .	20 —	10.000	Угљена камена	—
15541	Црина лука . .	5 —	3514	Воћа разна . .	15 —
72	Бела лука . .	30 —	65.200	Крече . . .	3 —
1845	Ораја . . .	25 —	23.696	Вина црина . .	26.50
11.975	Грожђа . .	20 —	13312	Дрвен. разне . .	—
35.4	Воћа разна . .	15 —	14676	Ракије шљ. меке	36 —
25.399	Шљива спрових . .	10 —	10.000	Цемента . . .	—
298.900	Шљива сувих . .	48 —	300	Купуса кисела . .	20 —
540.047	Пекmez . .	38 —	10.000	Камена прста . .	—
93.630	Сена . . .	4.40	10350	Месинга стара . .	65 —

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.